

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
PLÉNUMHATÁROZAT
(Második akkreditációs értékelés)

Sárospataki Református Teológiai Akadémia

A Látogató Bizottság tagjai:

Lukács László	rektor	Sapientia Hittudományi Főiskola
Fekete Károly	egyetemi docens	Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Németh Dávid	egyetemi tanár	Károli Gáspár Református Egyetem
Irmics Péter	elnökségi tag	HÖÖK

2006. december 8.

SÁROSPATAKI REFORMÁTUS TEOLÓGIAI AKADÉMIA	Akkreditációs minősítés A
AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA: A SRTA akkreditálható, mert minden szempontból megfelel a MAB minimum követelményrendszerének. Az intézmény újraindítása és első körös akkreditációja óta emelkedett az intézmény minősített oktatókkal való ellátottsága; igen jelentősen javultak a tárgyi feltételek; bevezetésre került és eredményesen működik a minőségbiztosítási rendszer; kiemelkedően jónak mondható az intézmény vezetése, helyi, regionális, országos és nemzetközi kapcsolatai. A magas színvonalú hitéleti képzés feltételei tehát minden szempontból adottak.	
MINŐSÉGÉRTÉKELÉS <ul style="list-style-type: none">• Oktatás-képzés<p>Az intézmény képes és alkalmas a magas színvonalú képzés biztosítására az általa indított szakokon: A teológia szakon (teológus és lelkipásztori szakiránnyal) az intézmény újraindításától kezdve folyik az oktatás. A 2005-2006. tanévben indították a katechéta - lelkipásztori munkatárs új típusú 3 éves alapképzést, s ugyancsak a börtönpasztoráció szakirányú továbbképzést.</p>• Személyi feltételek<p>A személyi feltételek biztosítottak a főiskola képzési és tudományos tevékenységének folytatásához: a vezető oktatók egy kivétellel tudományos fokozattal rendelkeznek, ketten habilitált egyetemi tanárok, az oktatók közül többen a PhD fokozat megszerzésének küszöbén állnak, ill. a habilitációs folyamatot megkezdték.</p>• Tárgyi feltételek.<p>A Sárospataki Református Teológiai Akadémia infrastrukturális feltételei az előző akkreditációs látogatás óta jelentősen javultak. Az Akadémia visszakapta a sárospataki Református Kollégium épületében azokat a területeket, épületszárnyakat, amelyekben a két világháború között is működött az akkori intézmény. Így minden szempontból biztosítani lehetett a korszerű oktatáshoz szükséges infrastrukturális feltételeket: tantermek, tanári szobák, nyelvi labor, adminisztratív helyiségek, számítógépek, internet hozzáférés, technikai eszközök (fénymásoló, vetítő, projektor, stb.). Az intézmény legutóbbi beruházása a szabadpolcos összevont szakkönyvtár kialakítása volt. Mintegy 60 ezer kötet, közöttük 70-féle folyóirat segíti a hallgatók felkészülését, emellett ugyancsak a főiskolai oktatást szolgálja a Kollégiumi Nagykönyvtár 310 ezer kötetes gyűjteménye,</p>• Kutatás-fejlesztés<p>Az oktatók tudományos munkássága átlag feletti, országosan is elismert tevékenység. Az Akadémián négy kutatóintézet működik, igaz, hullámzó eredményességgel. Az oktatók minősítettségének aránya és az akkreditációs beadvány III. kötetében bemutatott publikációk mennyisége megfelel az elvárásoknak. Az oktatók 50%-a másoddiplomával is rendelkezik, aminek tudástartalmát az általa művelt tudományterületbe beépítetten meghatározó módon tudja hasznosítani. Az oktatók szakmai közéleti tevékenysége jelentős.</p>• Vezetés értékelés<p>Az intézmény vezetése többszintű kapcsolatrendszerben működik, a helyi adottságokhoz és az országos elvárásokhoz is igazodva. A belső intézményi kommunikáció továbbfejlesztését, továbbá a hazai és nemzetközi intézményekkel való együttműködés bővítését a vezetés kiemelt céljának tekinti.</p>• Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése<p>Az Akadémia minőségbiztosítási rendszere többszintű, a feladatot a minőségbiztosítási bizottság koordinálja, de abban részt vesz a Zsinati Lelkészképesítő Bizottság is, amely rendszeresen értékeli az intézmény teljesítményét. Az utóbbi években megindult a hallgatói véleményezés rendszere is, ehhez kitűnő számítógépes rendszert használnak, amely biztosítja a véleményező hallgatók névtelenségét, és megkönnyíti az adatok feldolgozását.</p> A INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK: 1. Az Akadémia akkreditációs jelentése az új Felsőoktatási Törvény megjelenése előtt készült, így természetesen az előző Felsőoktatási Törvény előírásait követi. Az akkreditációs értékelés így az	

Sárospataki Református Teológiai Akadémia – akkreditációs jelentés
(A MAB 2006/9/XI/5. sz. határozata)

akkreditációs jelentés készültekor adott törvényi környezetre alapozva vizsgálta az intézmény tevékenységét. Az értékelés során azonban megállapítható volt, hogy a SRTA megkezdte a 2006. március 1-jével hatályba lépő új Ftv. előírásainak végrehajtását, és az abban foglaltakat időarányosan teljesíti. A szabályzatokban, az intézmény vezetésében, szervezési munkájában a továbbiakban az új Ftv. bevezetésével életbe lépett elnevezéseket, fogalmakat, definíciókat kell használni. Jelenleg például félreértést okozhat az „alapvizsga”, „alapszolgozat” elnevezés használata.

2. Tisztázatlanság mutatkozik a szakok, szakirányok, tagozatok, illetve az alapképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés nomenklatúrájában. Ennek korrekciója az intézmény zavartalan munkájához mindenképpen szükséges. Az egyes szakok értékelése kitér néhány mindenképpen javítandó mozzanatra.

3. Ugyanígy át kell tekinteni a tantárgyakra fordított valós munka mennyiségét és a kreditérték számát. Vannak olyan tantárgyak, ahol kevés munkáért több kredit jár, míg más esetben igen sok munka után csak egy kreditet számolnak el. Ezt az anomáliát a kredit-optimalizáció bevezetésével meg lehet szüntetni. Feltűnően nagy a kötelezően választható tantárgyak aránya (33%, az előírt 5%-hoz képest). A szokatlan eltéréshez hozzájárulhat az is, hogy a nyelvi képzést és a szakdolgozatot is ebbe a kategóriába sorolják.

4. A nyelvi képzés rendszere igényes és magasszintű, mind az általános nyelvoktatás, mind a szaknyelvi oktatás szintjén. A vizsgakövetelményekben azonban pontosításra szorul a nyelvi követelmény (a Ftv. szerint „C” típusú nyelvvizsga szükséges). Félreérthető a TVSZ 30§-a: a megfogalmazás szintjén is egyértelművé kellene tenni a ténylegesen folytatott gyakorlatot: a témavezetőnek is jegyet kell adnia a szakdolgozatra, nemcsak az opponensnek.

A fent említett apróbb hiányosságok, pontatlanságok rövid határidővel is javíthatók, és már a közeli jövőben is zökkenésmentesebbé tehetik az intézmény munkáját.

Tudományág megnevezése:	
HITTUDOMÁNY	
A tudományághoz tartozó képzések	A képzések akkreditációs minősítése ¹ A
<u>Alapképzések</u>	
<u>Megnevezés: Teológia</u> <i>Képzési szint:</i> főiskolai <i>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</i> nappali, 10 félév <i>Képesítési követelmény rendeletszáma:</i> 1059/1991 (XII. 6.) <i>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</i> - <u>Megjegyzés: A jogutód szak:: Teológia (osztatlan, Ma oklevéllel záródó képzés, az OM valamint a történeti egyházak és a MZsH megállapodása szerint)</u> <i>képzési területe:</i> Hittudomány <i>képzési ága:</i> Teológia	
<u>Szakirányú továbbképzések</u>	
<u>Megnevezés: Börtönpasztoráció</u> <i>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</i> levelező, 4 félév <i>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</i> - (MAB hat.: 2002/7/X/13.) <i>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</i> Pszichológiai tudományok	
A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)	
<ul style="list-style-type: none">• <i>Oktatói háttér</i> Az intézményben foglalkoztatott oktatók mind minősítettségüket, mind oktatói tapasztalatukat, mind a hazai és nemzetközi tudományos életben való részvételüket tekintve megfelelnek a tudományágban támasztható és a Magyarországi Református Egyház Zsinata által elfogadott elvárásoknak. Speciális felkészültséget kíván a börtönpasztoráció szakirányú továbbképzés, itt azonban a büntetés-végrehajtási ismeretek körébe tartozó tárgyakat a Rendőrtiszti Főiskola oktatói tanítják, és e tantárgycsoport oktatásának minőségi követelményeiért az ottani szakirány-vezető (dr. Ruzsonyi Péter főiskolai tanár) vállal felelősséget. • <i>Infrastrukturális feltételek</i> A tárgyi feltételek tekintetében az elmúlt évek során ugrásszerű fejlődés mutatkozott, mára az összes szükséges infrastrukturális feltételek adottak a színvonalas képzéshez. Folyamatos fejlesztést végeznek az anyagi források adta lehetőségek között. • <i>A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége</i> A képzés tartalma a teológia szakon megfelel a Magyarországi Református Egyház Zsinata által elfogadott képesítési követelménynek, a katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon a teológiai főiskolák által közösen kidolgozott és a MAB által is jóváhagyott képzési és kimeneti követelményeknek. Egyedülállóan	

korszerű a börtönpasztoráció szakirányú továbbképzés, amely jelentős társadalmi igényt elégíthet ki.

- *Hallgatói teljesítmények*

Az elmúlt évek jó vizsgaeredményei, a többségükben igényes szakdolgozatok, továbbá a végzett hallgatók teljesítményük után azt bizonyítja, hogy a hallgatók többsége komoly hivatástudattal érkezik a főiskolára, és választott hivatására elkötelezetten kíván felkészülni. Jelentős az Ukrajnából és Romániából érkezett hallgatók részvétele is, hiszen ők anyaországukban a magyar kisebbség lelkipásztori szolgálatát tudják majd ellátni.

- *A képzések koordinálása*

Az e tekintetben mutatkozó pontatlanságokra már utalt a jelentés, de az egyes szakok értékelésénél még külön említésre kerülnek.

A képzések akkreditációs minősítésének indoklása, egyedi megjegyzések:

Teológia szak

A szakon belül két szakirány van: 10 féléves, nappali képzésben működik a református teológus szakirány és 12 féléves, nappali képzésben működik a református lelkipásztori szakirány. Mindkét szakirányon főiskolai oklevél szerezhető.

A lelkészképzést a különböző történelmi egyházak vezetőinek kérésére az OM egyciklusú osztatlan képzésként engedélyezte, amely MA diplomával végződik. E képzési formának bevezetése közelebb segítheti az akadémiát ahhoz a céljához, hogy mesterszintű képzést folytasson, hiszen az e képzésben kiadott diploma már mesterszintű. Az így szerzett diploma a jövőben lehetővé teszi, hogy a végzett hallgatók valamely egyetemen doktori képzésbe kapcsolódjanak bele.

Katechéta - lelkipásztori munkatárs alapképzés

Az új típusú képzés 2005 szeptemberében indult (a szakindítási kérelmet a MAB javasolta. Két szakiránya: katechéta, illetve lelkipásztori munkatárs szakirány). Az akkreditációs beadványban félrevezető az alapszak lehetséges folytatása mesterszakon. A lelkipásztori munkatárs alapképzésből ugyanis nem lehet átmenni a teológia szak lelkipásztori szakirányára. Ennek tiszteletben tartását az egyházi fenntartók is kifejezték. Ha valaki mégis lelkipásztornak készül, akkor újra kell kezdenie tanulmányait, s kérhet kreditbeszámítást a megfelelő tanegységekből.

Ami viszont a katechéta alapszakot illeti, nincs akadálya annak, hogy megfelelő tárgyi és személyi feltételek esetén az Akadémia maga is indítson a jövőben mesterszakot hittanár-nevelő szakon az alapszak folytatásaként.

Börtönpasztoráció szakirányú továbbképzés

A SRTA-n folyó börtönpasztorációs képzés egyedülálló az országban. A szükséges oktatói kar a Főiskola saját oktatóin kívül a Rendőrtiszti Főiskola tanáraiból kerül ki. A gyakorlólhelyeket a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága egy „Együtműködési megállapodás”-ban rögzítetten biztosítja. A plénum a következő pontatlanságokra hívja fel a figyelmet:

1. Az írásos dokumentumokban nem egységes a szak megnevezése (szakirányú továbbképzés, szakirányú képzés, vagy alapképzési szakirány), s ez a következetlenség a képzés szervezésében is tükröződik. Az ad hoc bizottság javasolja, hogy az intézmény szüntesse meg azt a lehetőséget, hogy a hallgatók a teológia mesterképzési szakkal párhuzamosan felvegyék a börtönpasztorációs szakirányt, és kezelje ezt a képzést szakirányú továbbképzésnek, amely feltételezi a teológusi, ill. teológus-lelkészi oklevél meglétét.
2. Pontosán meg kell határozni a bemeneti feltételeket, tisztázni kell az előírt kreditek és órák számát.
3. A büntetés-végrehajtási ismeretek körében komoly hangsúly esik a pszichológiai (börtönpasztoráció, kriminálpszichológia) ismeretek elsajátítására, a pasztorációs ismeretek között viszont nem szerepel ugyanilyen súllyal a pasztorálpszichológia és a lelkigondozás elmélete és gyakorlata. Mivel a börtönpasztorációs munka túlnyomó részben lelkigondozói jellegű tevékenységekből áll, a plénum fontosnak tartja, hogy a képzésben az erre irányuló elméleti és gyakorlati felkészítés alaposabb legyen.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

A hittudomány területén az intézmény az alábbi képzésekre képes és alkalmas a fent elmondott indokok alapján.

- **Régi típusú képzés:**

Teológia szak

- **A** képzés (alapképzés)

Katechéta - Lelkipásztori munkatárs alapképzés, két szakiránnyal.

- **M** képzés (mesterképzés)

Osztatlan képzésű teológia szak

- Hogyan készüljön fel az intézmény a tudományág tekintetében a soron következő akkreditációs értékelésre?

▪

Az ad hoc kollégium kívánatosnak tartja a felsorolt hiányosságok mielőbbi pótlását, illetve a tisztázatlanságok pontosítását.

- Mire kívánja felhívni az ad hoc bizottság a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét?

A következő intézményi akkreditáció során vizsgálja meg az LB, hogy a képzések a törvényi előírásokkal összhangban folynak.